

Скорик В.М.

**Підрахунок запасів газу об'ємним
методом на Кобзівському ГКР**

Керівник: доц. Смилова Л.І.

Харків 2016

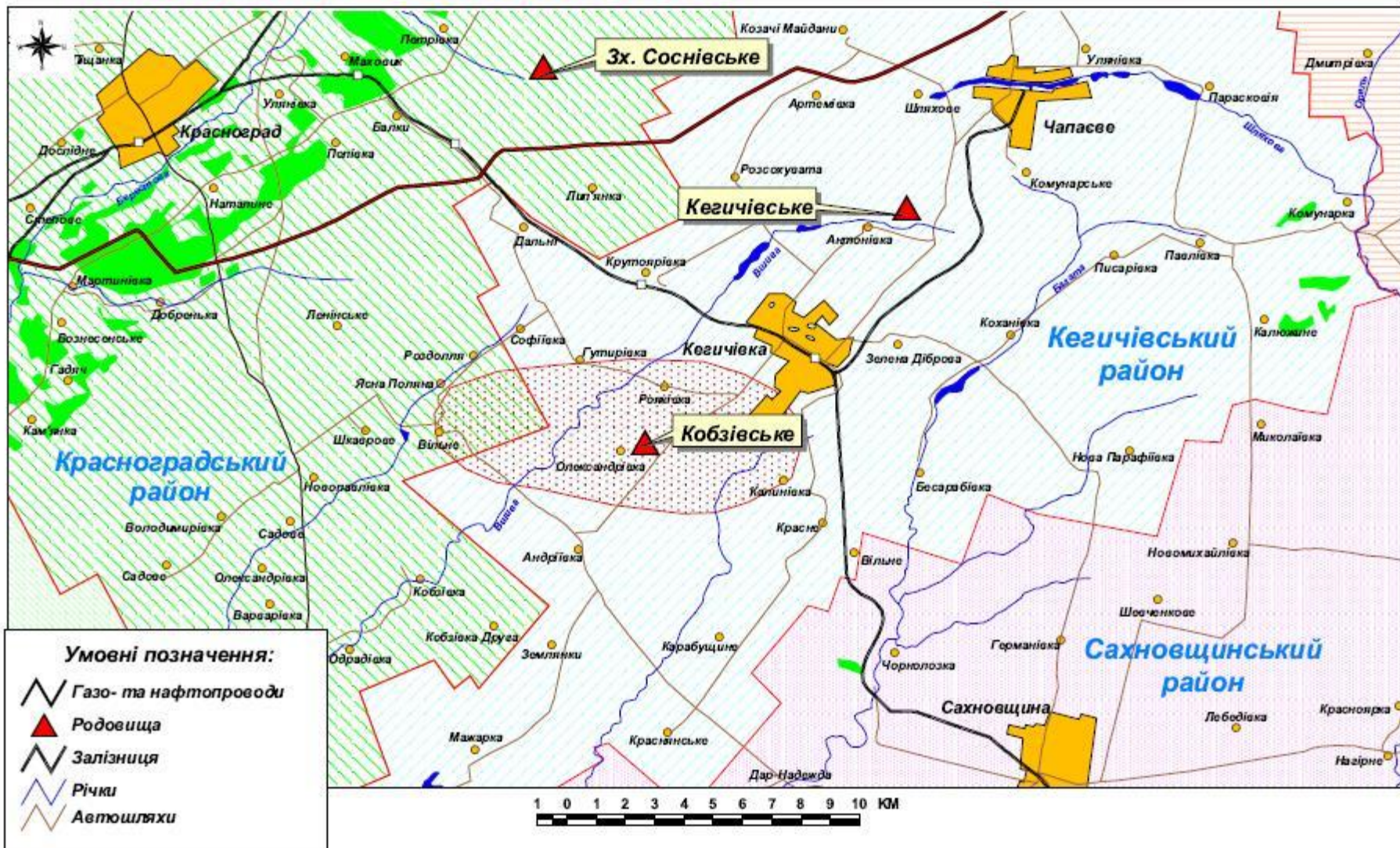
Метою роботи

є вивчення геологічної будови та
підрахуної запасів вуглеводнів
на прикладі Кобзівського
газоконденсатного
родовища

ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНІ УМОВИ РАЙОНУ

- Територія досліджень знаходиться у Харківській області. .
- Клімат помірно континентальний. Кількість опадів від 450-500 мм.
- По території протікають річки Багата,Вшива та Берестова, що впадають у притоки Дніпра.
- Територія має промислово-аграрний потенціал. Промисловість спеціалізується на видобутку природного газу. Сільське господарство представлене рослинництвом і тваринництвом.

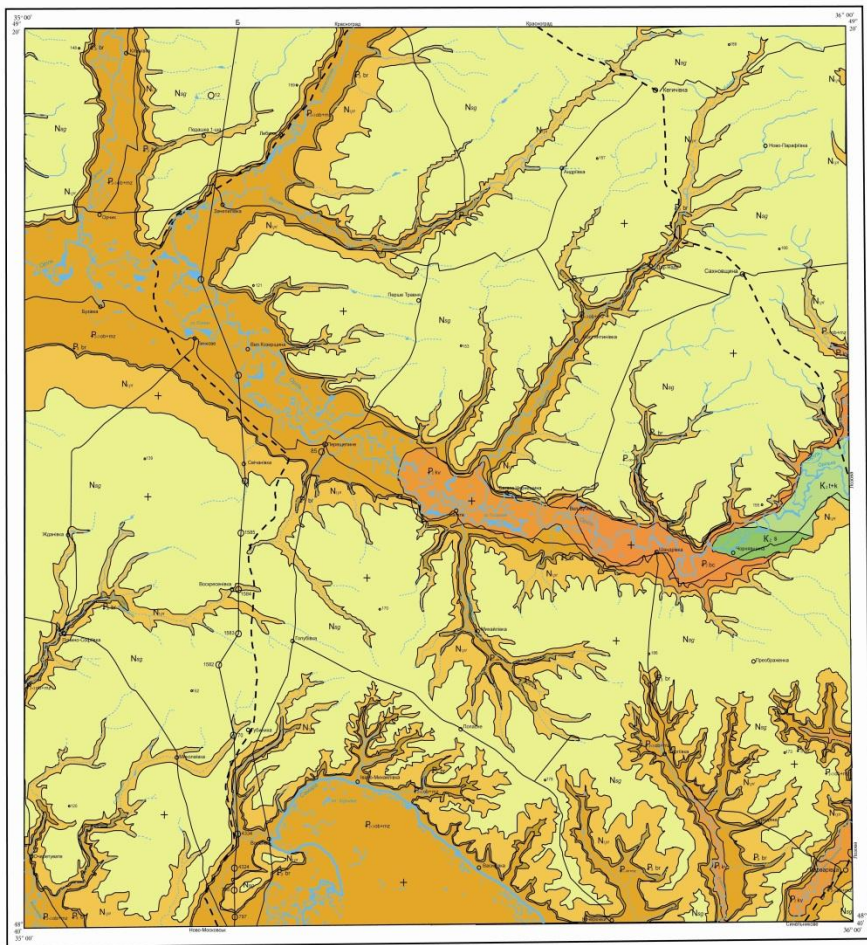
Оглядова карта району робіт

ГЕОЛОГІЧНА БУДОВА

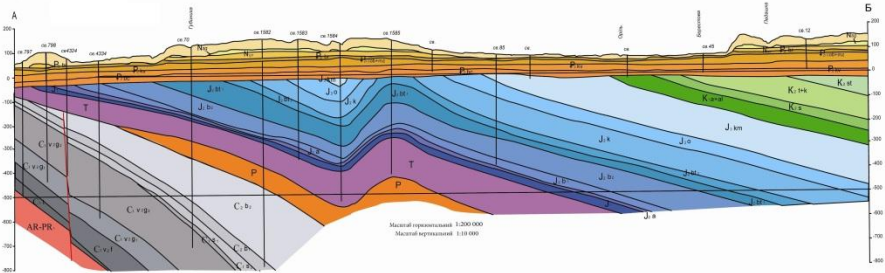
- В геологічному відношенні територія є перехідною зоною між Донецькою складчастою спорудою та Дніпровсько-Донецькою западиною і належить до Східно-Павлівського підняття. У геологічній будові структурних елементів площі приймають участь відклади палеозою (кам'яновугільна, пермська), мезозою (тріасова, юрська, крейдова) та кайнозою (палеогенова, неогенова, четвертинна системи).
- З позиції нафтогазоносності найбільш цікаві стратиграфічні комплекси середнього та верхнього карбону та нижньої перми, що залягають на доступних для сучасного буріння глибинах та являються регіонально продуктивними.

ГЕОЛОГІЧНА КАРТА

Масштаб 1:200 000

Складено за матеріалами Харківської Комплексної Геологіко-розвідвальної партії Південуралії

ЕОН	ЕРА	КАЙНОЗОЙСЬКА				МЕЗОЗОЙСЬКА				ПАЛЕОЗОЙСЬКА				
		НЕОГЕНОВИЙ		ПАЛЕОГЕНОВИЙ		КРЕЙДОВИЙ		ЮРСЬКИЙ		СЕРЕДНЯ		РАННЯ		СЕРЕДНЯ
PERIOD	ERA	МІОЦЕНОВА	ОЛІГОЦЕНОВА	ЕОЦЕНОВА	ПІЗНЯ	РАННЯ	ПІЗНЯ	СЕРЕДНЯ	РАННЯ	СЕРЕДНЯ	РАННЯ	СЕРЕДНЯ	РАННЯ	СЕРЕДНЯ
EPOCH	ERA	МІОЦЕНОВА	ОЛІГОЦЕНОВА	ЕОЦЕНОВА	ПІЗНЯ	РАННЯ	ПІЗНЯ	СЕРЕДНЯ	РАННЯ	СЕРЕДНЯ	РАННЯ	СЕРЕДНЯ	РАННЯ	СЕРЕДНЯ
AGE	ERA	Новоген	Баренг	Міоцен	Самтон	Сармат	Сармат	Сармат	Алдан	Білогірський	Білогірський	Білогірський	Білогірський	Білогірський
Region	ERA	Новоген	Баренг	Міоцен	Самтон	Сармат	Сармат	Сармат	Алдан	Білогірський	Білогірський	Білогірський	Білогірський	Білогірський

- N₃₀** Товща строкатих глин
- N₂₇** Піски
- P₁₇** Глини, піски
- P₁₈₋₂₀** Мекігірський та Обухівський. Піски, пісковики, глини.
- P₁₆** Мергелі, глини, піски
- P₁₅** Піски
- K_{1st}** Мергель крейдоподібний, крейда пишуча.
- K_{1n}** Туронський та Коньякський. Крейда пишуча.
- K_{1s}** Піски, пісковики
- K_{1stn}** Альбський та Алтський. Піски, пісковики, глини.
- J_{1m}** Глини, піски, пісковики.
- J_{1o}** Ваньки
- J_{1k}** Глини, пісковики, алевроліти, піски.
- J_{1n}** Пісковики, глини.
- J_{1r}** Глини
- J_{1b}** Глини, пісковики.
- J_{1p}** Пісковики, піски, глини.
- J_{1a}** Глини
- J₁** Піски, пісковики, алевроліти.
- T** Глини, пісковики, піски з галькою
- P** Глини, пісковики
- C_{1b}** Пісковики, аргіліти, алевроліти з прошарками вугілля та ваньків.
- C_{1r}** Аргіліти, алевроліти, пісковики з прошарками ваньків.
- C_{1s}** Аргіліти, алевроліти, пісковики.
- C_{1n}** Аргіліти, алевроліти з прошарками ваньків
- C_{1vф}** Аргіліти, алевроліти, пісковики з прошарками вугілля.
- C_{1vс}** Аргіліти, алевроліти, пісковики.
- C_{1vг}** Аргіліти, алевроліти.
- C_{1t}** Ваньки
- D** Брекчії, солі
- AR-PR** Платіограніти

СТРАТИГРАФІЧНА КОЛОНКА

Система	Відділ	Ярус	Підгрупа	Група	Висота, м	Характеристика порід	
ПІДПЕЛЕННА	ПІСКИ	Новотервський		N ₁₀₁	15	Глини строкаті, в'язкі, внизу сіноносні.	
		Березьський		N ₁₀₂	25	Піски мілко- та тонкозернисті, внизу іноді прошарки глини	
		Межибрський та сарбузьський, нерозчленовані		P ₁₀₃	25	Піски кварцові, іноді глауконітові, внизу глини	
		Кітвський		P ₁₀₄	30	Мергель, глини, іноді пісковики.	
		Бучакський		P ₁₀₅	35	Піски глауконітові, в підшві іноді галечники	
КРЕЙДОВА	Верхній	Світгонський		K ₁₀₆	100	Мергель, крейдоподібний з прошарками крейди пишучої	
		Туронський та коньякський, нерозчленовані		K ₁₀₇	100	Крейда біла пишуча з прошарками крейдоподібного мерелю.	
		Сеноманський		K ₁₀₈	50	Піски та пісковики глауконітові.	
		Аптський та альбський, нерозчленовані		K ₁₀₉	50	Піски гравелісті, пісковики, глини білі каолінові та чорні вулісті, конгломерат.	
		Кімеридзьський		J ₁₁₀	70-250	Глини, строкатокольорові, піски, пісковики, внизу вапняки.	
ЮРСЬКА	Верхній	Окфордський		J ₁₁₁	60-140	Вапняки оолітові з прошарками зеленуватих глини.	
		Келловейський		J ₁₁₂	30-250	Глини, алевроліти, пісковики, піски, зверху з прошарками вапняків та залишками рослин.	
	Середній	Батський	Верхній	J ₁₁₃	35	Пісковики, іноді туфогенні, з прошарками глини, що містять рослинні залишки.	
			Нижній	J ₁₁₄	30-100	Глини сірі, іноді шаруваті з тонкими прошарками вапняків.	
		Байосьський	Верхній	J ₁₁₅	50-80	Глини, внизу піщаністі, пісковики з тонкими прошарками вапняків.	
			Нижній	J ₁₁₆	20-70	Пісковики, піски, глини з прошарками вапняків, в підшві конгломерат.	
	Ааленський		J ₁₁₇	10-30	Глини шаруваті.		
	ПЕРМСЬКА	Середній	Баширський	Верхній	T ₁₁₈	10-40	Піски, пісковики з рослинними залишками зверху глини, в підшві часто галечники.
				Середній	P	40-100	Глини та пісковики строкатокольорові, внизу піски та галечники.
				Нижній	P	50-230	Глини та вапняки строкатокольорові, знизу з галькою
КАМ'ЯНОВУГІЛЬНА	Нижній	Серпухівський	Верхній	C ₁₁₉	430-540	Пісковики, алевроліти та аргіліти тонкозернисті з рідкими прошарками вугілля та вапняків	
			Середній	C ₁₂₀	50-60	Аргіліти та алевроліти тонкозернисті, пісковики з прошарками вугілля та вапняків	
			Нижній	C ₁₂₁	50-250	Аргіліти та алевроліти тонкозернисті, з прошарками пісковиків, іноді вугілля та вапняків	
			Нижній	C ₁₂₂	200-250	Аргіліти та алевроліти тонкозернисті, місцями вулісті з прошарками пісковиків та вапняків	
	Верхній	Візейський	Верхній	C ₁₂₃	330-450	Алевроліти та аргіліти тонкозернисті, пісковики з прошарками кам'яного вугілля.	
			Середній	C ₁₂₄	110-210	Алевроліти та аргіліти тонкозернисті, пісковики з прошарками вугілля та вапняків	
			Нижній	C ₁₂₅	50-100	Глинисті та алевролітові сланці з рідкими прошарками вапняків	
			Нижній	C ₁₂₆	15	Вапняки, іноді делювітзовані з прошарками глинистого сланця	
ЛЕРДОН	ПІСКИ			D	50-200	Брекчі, аргіліти, іноді з вапняками	
ПІСКИ				AR-PR		Плагіограніти сірі, середньозернисті, білі-розово-білі.	

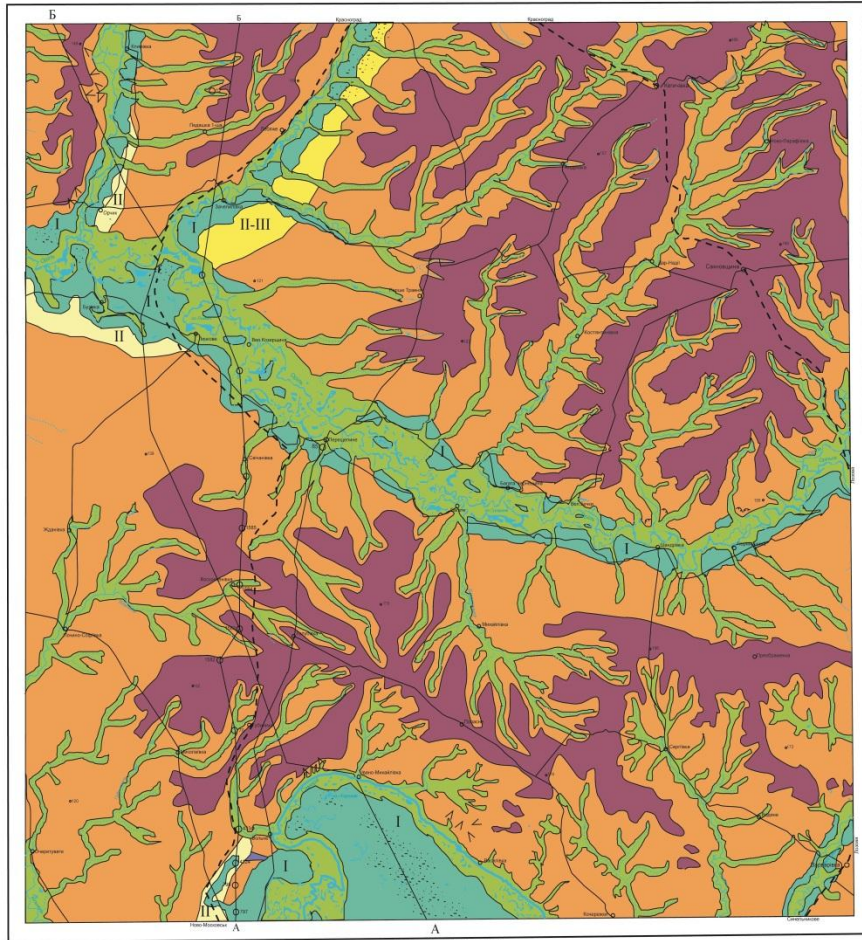
ТЕКТОНІКА

- Територія Кобзівського ГКР належить до Кобзівсько-Мечебилівського валу, по осі якого трасується границя між південною прибортовою зоною та центральним грабеном у східній частині ДДЗ.
- Структурно-тектонічна будова району характеризується наявністю значних за розмірами як позитивних, так негативних плікативних форм, природа яких пов'язана, як із загально тектонічними рухами, так і з проявами соляного тектогенезу.

ГЕОМОРФОЛОГІЯ

- Рельєф дослідженої території, як і більшої частини Донецької складчатої споруди має інверсійний(зворотний) характер.
- Формування рельєфу проходило під дією різноманітних ендогенних та екзогенних факторів різної інтенсивності.
- Основними геоморфологічними елементами є водорозділи, схили річкові долини.

ГЕОМОРФОЛОГІЧНА КАРТА

Масштаб 1:200 000

Складено за матеріалами Харківської Комплексної Геолого-розвідувальної партії Південургеологія

Умовні позначення

1. Еродовані плато

- Слабогорбиста рівнина плато, не вражена сучасною ерозією
- Слабогорбиста рівнина схилів плато, вражена яружно-балочною сіткою

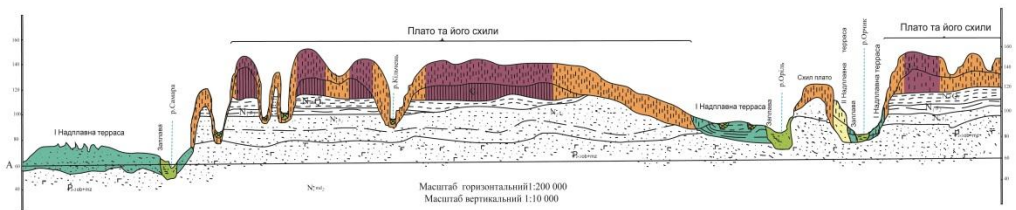
2. Древні та сучасні долини рік та інші геоморфологічні елементи

- III та II об'єднані надзаплавні тераси
- II надзаплавна тераса
- I надзаплавна тераса
- Заплави рік та долини балок
- Горбистий рельєф ("кучугури")
- Прохідні долини
- Діючі яри
- Ділянки розвинутих зсувів

Умовні позначення до розрізу

Четвертинні відклади	Піски слякуніт-кварцеві
Четвертинні відклади плато	Піски кварцеві
Четвертинні відклади схилів плато	Глини в'язкі
Відклади II надзаплавної тераси	Глини тонкі
Відклади I надзаплавної тераси	Суглинки шлімні, важкі
Відклади заплави рік та долини балок	Суглинки лесовидні
	Суглинки озерні
	Балочний алювій

ГЕОЛОГО-ГЕОМОРФОЛОГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ

Масштаб горизонтальний 1:200 000
Масштаб вертикальний 1:10 000

КОРИСНІ КОПАЛИНИ

- Серед родовищ корисних копалин найбільше промислове значення мають паливно-енергетичні (газ, газоконденсат, буре вугілля, кам'яне вугілля).
- На площі робіт наявні родовища та прояви неметалічної сировини для металургії та виробництва будівельних матеріалів.

ПІДРАХУНОК ЗАПАСІВ

Об'ємний метод базується на даних про площу газоносності даного покладу, пористості пласта і відповідному пластовому тиску.

Формула для підрахунку запасів газу об'ємним методом має такий вигляд:

$$V = F h m f \cdot (p_a - p_k \alpha_k) \beta \gamma \eta \Gamma,$$

де V – видобувні запаси газу, м³; F – площа газоносності, м²; h – газонасичена товщина пласта, м; m – коефіцієнт ефективної пористості; f – поправка на температуру. p і p_k – середній пластовий тиск в покладі на дату розрахунку і середній пластовий тиск в покладі після видобутку промислового запасу газу, Па; α і α_k – поправки на відхилення вуглеводневих газів від закону Бойля-Маріотта, відповідно для тисків p і p_k , $\beta \gamma$ – коефіцієнт газонасиченості; $\eta \Gamma$ – коефіцієнт газовіддачі; M – маса газу, кг.

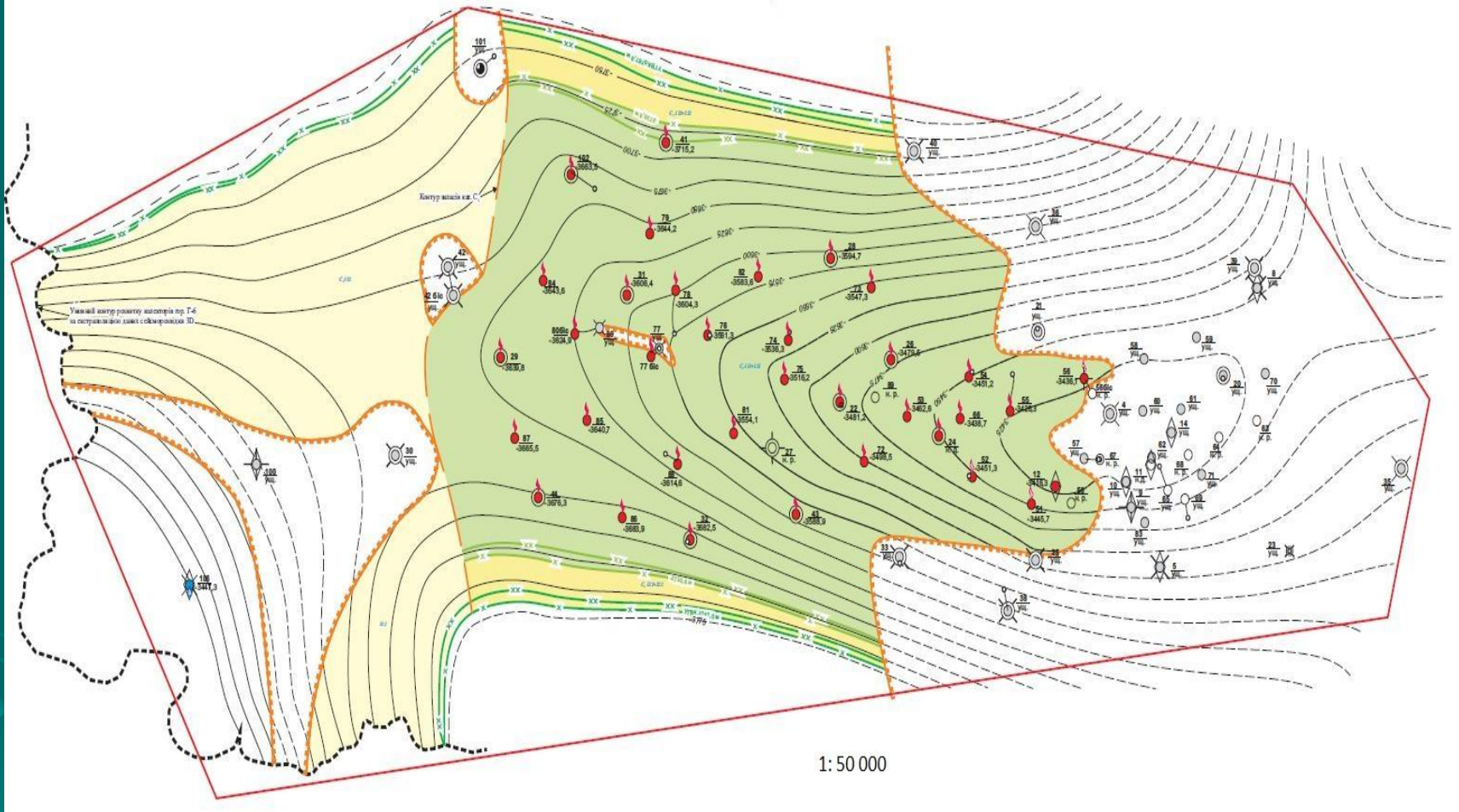
За результатами геологорозвідувальних робіт на Кобзівському родовищі в межах нижньопермсько-верхньокам'яновугільних відкладів виявлено 37 покладів вуглеводнів.

Поклади ВВ Кобзівського родовища стратиграфічно приурочені до відкладів ассельського та гжельського ярусів нижньої пермі та верхнього карбону.

В межах **гжельського ярусу** поклади ВВ приурочені до горизонтів Г-72, Г-71, Г-64; Г-63; Г-62; Г-61.

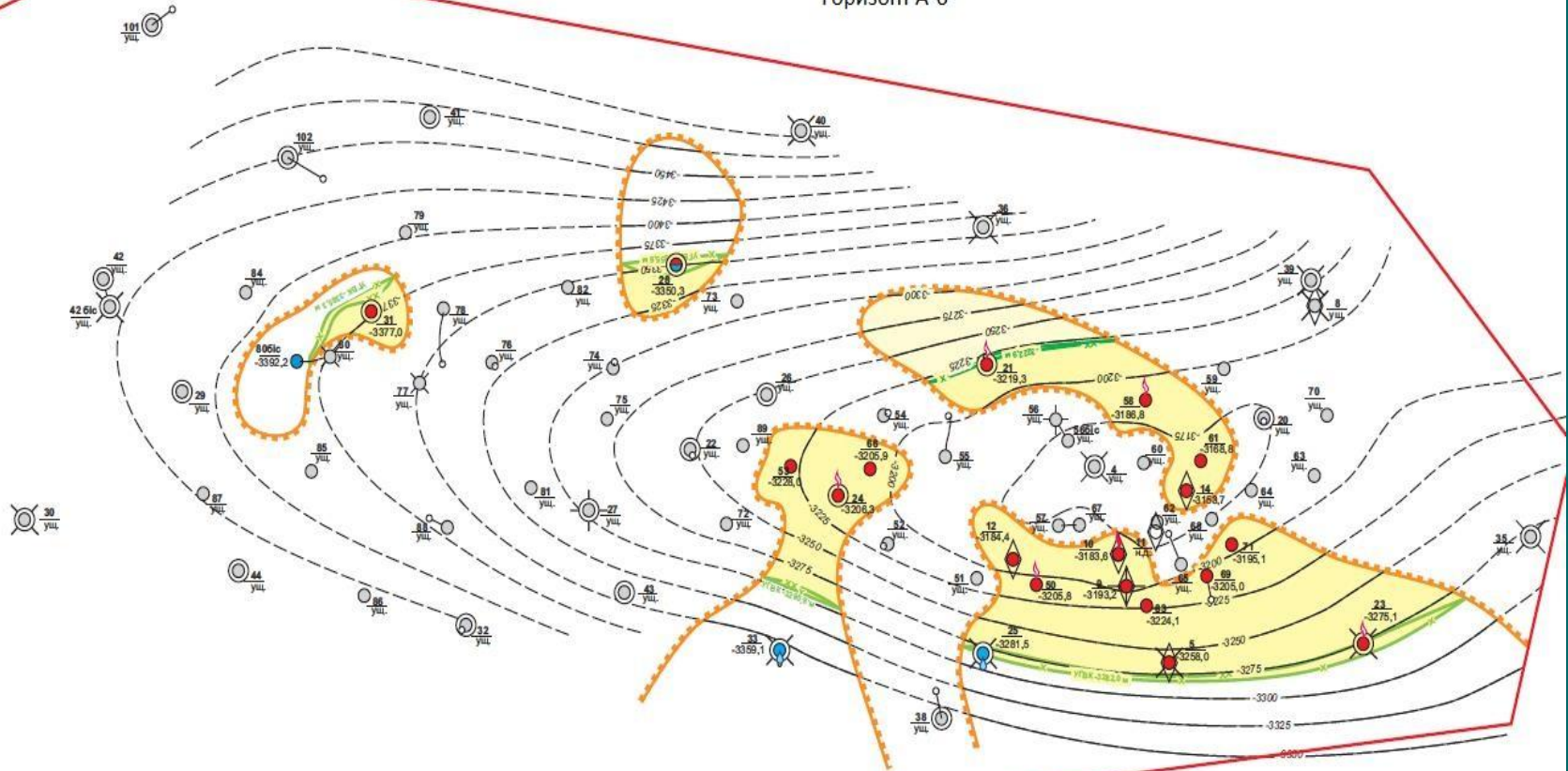
В межах **ассельського ярусу** на Кобзівському родовищі поклади ВВ приурочені до горизонтів А-61, А-62, А-63, А-71, А-72, А-8, А-51, А-52 в межах микитівської світи. Породи ярусу відкладались в умовах прибережного мілководдя приливно-відливна фація.

Горизонт Г-6²

ПРОДУКТИВНИЙ ГОРИЗОНТ Г-6²

Горизонт А-6¹

1: 50 000

ПРОДУКТИВНИЙ ГОРИЗОНТ А-6¹

На Кобзівському родовищі виділено два експлуатаційні об'єкти, які де-факто сформовані на етапі ДПР

I – об'єднує 15 покладів горизонтів А-6, А-7, А-8, Г-6 приурочених до склепіння структури, з сумарними запасами, визначеними об'ємним методом в кількості 8821 млн м³ газу і 319 тис.т конденсату кат. С1, 3205 млн м³ газу і 115 тис.т конденсату категорії С2.

Розробляється з 05.2003 року.

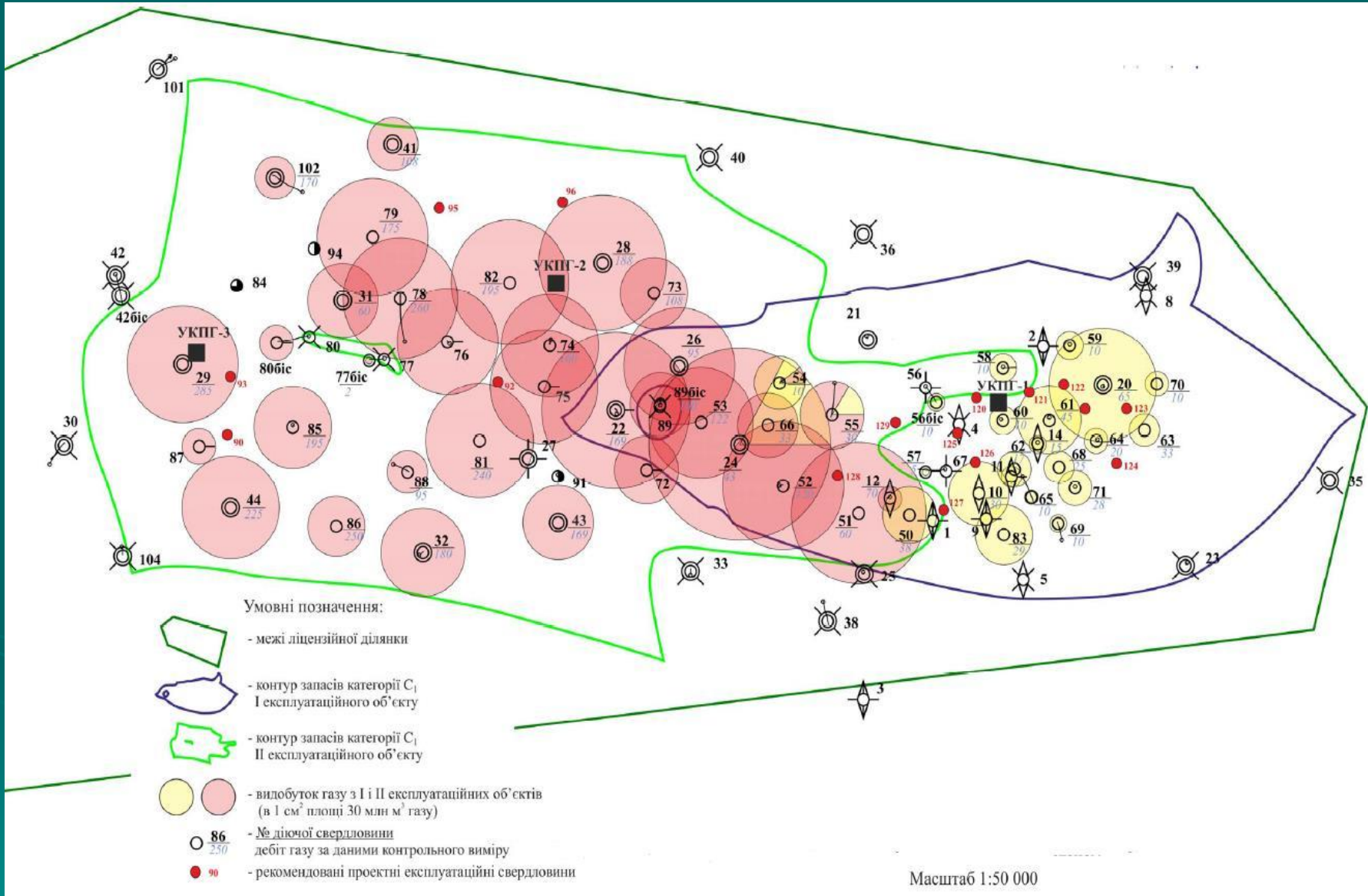
Поточний коефіцієнт газовилучення запасів категорії С1 становить 0,102, конденсатовилучення – 0,026.

Експлуатаційний фонд налічує 23 свердловини (№№ 10, 11, 14, 20, 24, 50, 54, 55, 56біс, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 68, 69,70, 71, 83), в тому числі 4 (№№ 24, 54, 55, 58) розробляють обидва об'єкти, діючий – 22 (свердловина № 11 перебуває в очікуванні капітального ремонту).

П – об'єднує основний за запасами і видобутком поклад продуктивного горизонту Г-62 з тринадцятьма локальними (переважно лінзовидними) дрібними покладами горизонтів А-5, А-6, А-7, Г-6 західного крила структури. Запаси категорії С1 згідно підрахунку об'ємним методом складають 18053 млн м³ газу і 541 тис. т конденсату, кат. С2 – 3289 млн м³ і 102 тис.т відповідно. Розробляється з 05.2004 року.

Поточний коефіцієнт газовилучення запасів категорії С1 становить 0,323, конденсатовилучення – 0,220.

Експлуатаційний фонд налічує 35 свердловин (№№ 12, 22, 24, 26, 28, 29, 31, 32, 41, 43, 44, 51, 52, 53, 54, 55, 58, 66, 72, 73, 74, 75, 76, 77біс, 78, 79, 80біс, 81, 82, 85, 86, 87, 88, 89біс, 102), діючий – 29 (св. №№ 22, 72, 75, 76, 80біс, 87 перебувають у капітальному ремонті або його очікуванні).

КАРТА РОЗРОБКИ ГКР

ВИСНОВКИ

- У даній дипломній роботі розглянуто фізико-географічну характеристику, тектонічні, геоморфологічні, геологічні особливості будови території досліджень, історію геологічного розвитку, основні корисні копалини, підраховано запаси вуглеводнів та піднято питання принципу раціональної розробки газоконденсатного родовища.

Дякую за увагу!

